

Tisk a informace

Tribunál Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 160/13
V Lucemburku dne 13. prosince 2013

Rozsudek ve věci T-240/10
Maďarsko v. Komise

Tribunál zrušil rozhodnutí Komise povolující uvést geneticky modifikovaný brambor Amflora na trh

Komise porušila procesní pravidla režimů povolování geneticky modifikovaných organismů v Unii.

Na území Evropské unie mohou být geneticky modifikované organismy (GMO) uvolňovány do životního prostředí nebo uváděny na trh pouze s povolením pro konkrétní použití, jež podléhá určitým podmínkám a je vydáváno po vědeckém zhodnocení rizik.

Režim povolování zahrnuje dva různé postupy, které se uplatní v závislosti na zamýšleném použití GMO. Cílem prvního postupu, jehož pravidla jsou upravena směrnicí 2001/18/ES¹, je povolení GMO pro účely jejich záměrného uvolnění do životního prostředí. V rámci tohoto postupu přísluší vydání povolení v zásadě členskému státu, kterému bylo doručeno příslušné oznámení podniku. Ostatní členské státy nebo Komise mohou nicméně vůči zamýšlenému rozhodnutí o povolení vznést námitky.

Druhý postup pro vydání povolení, zavedený nařízením 1829/2003², se týká geneticky modifikovaných potravin a krmiv. V takových případech je žádost o povolení hodnocena na unijní úrovni.

Pokud dojde v rámci prvního postupu k vznesení námítky nebo v souvislosti s druhým postupem k podání žádosti o povolení, přijmou konečné rozhodnutí Komise nebo Rada, které vycházejí z vědeckých stanovisek Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA).

V těchto případech jsou Komisi nápomocny dva výbory³ složené ze zástupců členských států, které po předložení stanoviska úřadu EFSA zaujmou stanovisko. Vysloví-li se stanovisko příslušného výboru pro povolení GMO, vydá Komise povolení. V opačném případě, nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise návrh povolení Radě, která ho může schválit, nebo zamítnout. Pokud Rada nepřijme žádné rozhodnutí, vydá Komise povolení.

Společnost BASF Plant Science GmbH požádala prostřednictvím dceřiné společnosti švédské orgány o povolení pro uvedení geneticky modifikovaného bramboru Amflora na trh pro účely jeho pěstování a použití k průmyslovým účelům. Jelikož několik členských států předložilo vyjádření k této žádosti, bylo přijetí konečného rozhodnutí svěřeno unijním orgánům.

Společnost BASF dále zahájila povolovací řízení přímo u unijních orgánů za účelem produkce krmiv na bázi předmětných brambor. Tato žádost se týkala i případů náhodné přítomnosti stopového množství GMO v potravinách nebo krmivech.

Poté, co Komise obdržela v roce 2005 kladná stanoviska úřadu EFSA, předložila návrhy povolení výborům, a jelikož ty k nim nezaujaly stanoviska, poté Radě, která nepřijala rozhodnutí. V důsledku

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. L 106, s. 1).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech (Úř. věst. L 268, s. 1; Zvl. vyd. 13/32, s. 432).

³ V projednávaném případě se jedná o Regulativní výbor pro záměrné uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí, zřízený směrnicí 2001/18/ES, a Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat, uvedený v nařízení (ES) č. 1829/2003.

toho by Komise v této fázi mohla vydat požadovaná povolení. Jelikož však v průběhu povolovacích řízení obdržela informace týkající se nesrovnalostí mezi vědeckými stanovisky úřadu EFSA, Komise povolení nevydala, ale rozhodla se znovu obrátit na tento úřad za účelem objasnění jeho stanovisek. V červnu 2009 přijal EFSA konsolidované vědecké stanovisko, v němž tento úřad (navzdory menšinovým stanoviskům zpochybňujícím jeho závěry) potvrdil, že brambor Amflora nepředstavuje riziko pro lidské zdraví ani pro životní prostředí. Po vydání tohoto stanoviska již příslušným výborům nebyly předloženy nové návrhy rozhodnutí o povolení Komisí, která rozhodnutími ze dne 2. března 2010⁴ vydala obě požadovaná povolení.

Maďarsko, které mělo za to, že brambor Amflora představuje riziko pro zdraví lidí a zvířat i pro životní prostředí, však podalo proti rozhodnutím Komise o povolení žalobu na neplatnost. Francie, Lucembursko, Rakousko a Polsko vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci na podporu návrhových žádání Maďarska.

Dnešním rozsudkem Tribunál nejprve rozhodl, že Komise před přijetím sporných rozhodnutí nepředložila příslušným výborům pozměněné návrhy těchto rozhodnutí, spolu s konsolidovaným stanoviskem úřadu EFSA z roku 2009 a s menšinovými stanovisky. I když jsou normativní texty napadených rozhodnutí totožné s návrhy rozhodnutí původně předloženými příslušným výborům a Radě, není to případ vědeckého základu použitého Komisí pro přijetí těchto rozhodnutí. Tribunál proto uvedl, že Komise se tím, že se rozhodla požádat úřad EFSA o konsolidované stanovisko a že založila napadená rozhodnutí zejména na tomto stanovisku, aniž příslušným výborům umožnila ke stanovisku a k pozměněným návrhům rozhodnutí zaujmout stanovisko, **odchýlila od pravidel postupů vedoucích k vydání povolení.**

V této situaci měl Tribunál za to, že **výsledek postupu nebo obsah napadených rozhodnutí mohl být podstatně odlišný, kdyby Komise tato pravidla dodržela.** Hlasování ve výběrech o dřívějších návrzích totiž byla velmi nejednoznačná a závěry konsolidovaného stanoviska úřadu EFSA z roku 2009, k nimž se vážou minoritní stanoviska, vyjadřovaly větší nejistotu než dřívější stanoviska tohoto úřadu, takže nebylo vyloučeno, že by členové výborů mohli přehodnotit své stanovisko a vyjádřit souhlas či nesouhlas s návrhy povolení. Navíc při vydání záporného stanoviska nebo při nepřijetí stanoviska výbory by Komise byla povinna předložit navrhovaná opatření Radě, která mohla dotčená opatření schválit nebo zamítnout. Komise by pak mohla přijmout svá rozhodnutí až po uplatnění tohoto postupu a pokud Rada nepřijme žádné rozhodnutí.

V tomto ohledu Tribunál konstatoval, že doplnění odůvodnění odkazujícího na nové stanovisko úřadu EFSA jako na vědecký základ do návrhů napadených rozhodnutí představuje věcnou změnu těchto návrhů oproti jejich dřívějším verzím. **Znění těchto rozhodnutí v důsledku toho nemůže být považováno za totožné s dřívějšími návrhy.** Kromě toho konsolidované stanovisko z roku 2009, obsahující podstatné rozdíly oproti dřívějším stanoviskům úřadu EFSA, musí být považováno za nové věcné hodnocení, a nikoliv čistě formální potvrzení hodnocení rizika obsažených v dřívějších stanoviscích.

Jelikož za těchto okolností **Komise podstatným způsobem porušila své procesní povinnosti, Tribunál napadená rozhodnutí zrušil.**

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

---

⁴ Rozhodnutí Komise 2010/135/EU ze dne 2. března 2010, kterým se v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES uvádí na trh produkt z brambor (*Solanum tuberosum* L. linie EH92-527-1) geneticky modifikovaný za účelem zvýšení obsahu amylopektinové složky ve škrobu (Úř. věst. L 53, s. 11), a rozhodnutí Komise 2010/136/EU ze dne 2. března 2010 o povolení uvedení krmiv vyrobených z geneticky modifikovaných brambor EH92-527-1 (BPS-25271-9) na trh a náhodné nebo technicky nevyhnutelné přítomnosti těchto brambor v potravinách a krmivech podle nařízení č. 1829/2003 (Úř. věst. L 53, s. 15).

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499